

TÖÖSTUSDISAINILAHENDUS

Kuidas kaitsta
tööstusdisainilahendust

Mis on tööstusdisainilahendus?

Tööstusdisainilahendus on toote ruumiline või tasapinnaline väliskujundus, mille võivad moodustada üksikuna või omavahel kombineerituna vorm, värvilahendus, ornament, faktuur jms. Tööstusdisainilahendusena võib registreerida ka toote väliskuju. Toote väliskujundusena on registreeritavad näiteks pudeli kuju, kanga värvilahendus, peakatte vorm, vaasi ornamendid jms.

Tööstusdisainilahendusena **ei saa kaitsta** ideed, toote tehnilist lahendust, toote valmistamise viisi jms.

Millistele nõuetele peab vastama tööstusdisainilahendus?

Tööstusdisainilahendus **peab olema** uudne, eristatav ning selle järgi peab olema võimalik tööstuslikult või käsitööstuslikult valmistada tooteid. Uudsuse ning eristatavuse nõuded on ülemaailmsed.

Milline tööstusdisainilahendus ei saa õiguskaitset?

Õiguskaitset ei saa tööstusdisainilahendus, mis on:

- üksnes toote tehnilisest otstarbest tulenev;
- vastuolus heade tavadega;
- ebapüsiv;
- mikrolülituste topoloogia;
- tagavara või koostisosa, mis tootesse paigutatuna ei jää toote tavakasutuses väliselt vaadeldavaks.

Kas tööstusdisainilahenduse peab registreerima?

Tööstusdisainilahenduse registreerimine **ei ole kohustus**, vaid õigus. Registreeritud tööstusdisainilahenduse omanikul on vastaval territooriumil ainuõigus identse või äravahetamiseni sarnase tööstusdisainilahenduse järgi tooteid valmistada, turustada, importida ja eksportida.

Millest sõltub tööstusdisainilahenduse registreerimise hind?

Registreerides tööstusdisainilahenduse **Eestis** sõltub riigilõiv sellest, kas taotleja on juriidiline või füüsiline isik, ning tööstusdisainilahenduse variantide arvust. **Ühenduse registreeritud** disainilahenduse taotluse esitamise lõiv sõltub esitatud disainilahenduste arvust. **Rahvusvahelise taotluse** esitamise lõiv sõltub valitud liikmesriikidest ja nende hulgast.

Kuidas kaitsta tööstusdisainilahendust **Eestis**?

Eestis registreerimiseks tuleb esitada Patendiametile registreerimise avaldus ja joonis(ed). Taotluse võib esitada elektroonselt Patendiameti veebilehe www.epa.ee kaudu, posti teel või tuua kohale (ööpäevaringselt on avatud postkast).

Tööstusdisainilahendus saab kaitse esitatud jooniste alusel. **Kaitse kehtib viis aastat** taotluse esitamise kuupäevast alates ja kehtivust on võimalik pikendada kokku kuni 25 aastaks.

Eestis kehtib tööstusdisainilahenduse registreerimisel **avaldus- ehk registreerimissüsteem**, seega kontrollib Patendiamet ainult vajalike dokumentide vorminõudeid ja tähtaegadest kinnipidamist. Tööstusdisainilahenduse õiguskaitsele esitatavaid nõudeid (uudsus, eristatavus, käsitöönduslik või tööstuslik valmistatavus) Patendiamet ei kontrolli. Nimetatud nõuete täitmise eest vastutab taotleja. Uudsuse ja eristatavuse nõuetele vastavust saab kontrollida Patendiameti veebilehel www.epa.ee olevatest andmebaasidest.

Eestis kaitstud disainilahenduste näiteid

.....
disaini omanik
Toivo Raidmets

.....
disaini omanik
Elena Koit

.....
disaini omanik
Maire Forsel

Disainilahenduse kaitsmiseks välismaal on kolm võimalust.

1. Tööstusdisainilahenduse kaitsmiseks Euroopa Liidus tuleb taotleda **ühenduse registreeritud** disainilahendust, esitades taotluse Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (EUIPO). Taotluse võib esitada eesti keeles elektroonselt EUIPO veebilehe (<https://euipo.europa.eu>) kaudu või paberil. Ühenduse disainilahenduse registreerimisel kasutatakse nii nagu Eestiski avaldus- ehk registreerimissüsteemi. Registreering on kehtiv kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides ning kaitse laieneb automaatselt piirkondadele, mis tulevikus Euroopa Liiduga ühinevad. Kaitse kehtib viis aastat taotluse esitamise kuupäevast alates ja kehtivust on võimalik pikendada kokku kuni 25 aastaks. Ühenduse registreerimata disainilahenduse kaitsmiseks taotlust esitama ei pea, kaitse hakkab kehtima alates disainilahenduse Euroopa Liidus avalikustamise kuupäevast. Kaitse kehtib kolm aastat ja seda pikendada ei ole võimalik. Registreerimata disain on kaitstud ainult tahtliku kopeerimise eest.

2. Taotleda tööstusdisainilahenduse **rahvusvahelist registreerimist** Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooni alusel, esitades taotluse Maailma Intellektuaalomandi Organisatsioonile (WIPO – www.wipo.int). Taotleja märgib taotluses, millistes kokkuleppe liikmesriikides ta tööstusdisainilahendusele kaitset saada soovib. Taotluse võib esitada kas posti teel või elektroonselt inglise, prantsuse või hispaania keeles.

3. Tööstusdisainilahenduse registreerimise taotluse võib esitada **välisriigi ametile**. Registreerimise korral hakkab õiguskaitse kehtima konkreetse riigi või riikide ühenduse territooriumil.

PATENDIAMET

EESTI PATENDIAMET

Toompuiestee 7
15041 Tallinn

Taotluste vastuvõtt

vastuvoett@epa.ee
tel 627 7911
faks 627 7912

Taotluste elektroonilise esitamise portaal

<https://teenused.epa.ee/>

Tasuta konsultatsioonid

tel 627 7921 E–R 9.00–13.00
e-posti teel: disain@epa.ee

Konsultatsioonid kohapeal

K 14.30–16.30
Kohapealseks konsultatsiooniks registreeruda
telefonil 627 7921 või e-posti teel: disain@epa.ee

EU IPO
EUROPEAN UNION
INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

EU IPO

Euroopa Liidu Intellektuaal- omandi Amet

Avenida de Europa 4
E-03008 Alicante, SPAIN

Tasuta konsultatsioonid

e-post: information@euipo.europa.eu
tel +34 96 513 9100
faks +34 96 513 1344